

PARTER (antal motparter: 1)

Sökande

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

Motpart

AA

DOMSLUT

Betalningsskyldighet till staten

AA ska betala en sanktionsavgift om 70 000 kr.

YRKANDEN M.M.

Finansinspektionen har yrkat att AA ska utge en sanktionsavgift om 70 000 kr enligt följande överträdelse.

AA har på värdepappersmarknaden i Stockholm den 11 september 2017 kl. 10.05 lagt en handelsorder om att köpa 10 001 aktier i bolaget Videobur Sthlm Int AB (ISIN: SE0008375331). Handelsordern har lett till att AA köpt 10 000 aktier för 0,80 kr per aktie och en aktie för 0,935 kr.

AA köp om en aktie för 0,935 kr har eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien.

AA har vidgått de faktiska omständigheterna, men har bestritt yrkandet.

GRUNDER**Finansinspektionen**

Finansinspektionen har i huvudsak gjort gällande följande. AA har överträtt förbudet mot marknadsmanipulation. Hans agerande uppfyller inte förutsättningarna för legitima skäl och godtagen marknadspraxis. Agerandet kännetecknas av att han har en hög grad av ansvar för överträdelsen. AA ska därför betala den sanktionsavgift som Finansinspektionen har yrkat.

AA

AA har i huvudsak anfört följande. Han kände inte till konsekvenserna av agerandet. Storleken på den begärda sanktionsavgiften är därvid orimlig i förhållande till överträdelsen. De varningar som Avanza Bank AB har skickat till honom är otydliga och redogör inte för konsekvenserna av agerandet. Den aktuella aktien är extremt volatil och det gjordes inga affärer till den kurs som hans köp föranledde. Det har därför inte uppkommit någon faktisk skada.

UTVECKLING AV TALAN**Finansinspektionen**

Finansinspektionen har utvecklat talan och i huvudsak anfört följande.

AA har vidgått att han genomfört den aktuella transaktionen och det stöds även av åberopade orderlistor och depåutdrag.

Av artikel 12.1 a i EU:s marknadsmissbruksförordning nr 596/2014 (MAR) framgår att det räcker att en transaktion, när den genomfördes, kunde förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris.

AA har i yttrande erkänt att han ”felat”, vilket får förstås som att han erkänner att han agerat på ett otillåtet sätt. Han har även i en artikel i Dagens industri medgett att han genomförde transaktionen för att ”få till stånd ett köptryck”. Han har därmed vidgått att hans syfte var att påverka kursen för aktien. Detta vinner stöd i utredningen i övrigt.

AA köp om en aktie har medfört att uppgiften till marknaden om senast betalda pris för aktien höjts med 16,9 procent. Höjningen är en tydlig signal om ett högt intresse för aktien som inte motsvarades av ett faktiskt ökat intresse. Andra aktörer på marknaden har därför vilseletts eller riskerat att vilseledas av transaktionen. Invändningen att aktien är volatil saknar betydelse i ansvarsfrågan. Att aktien är volatil innebär snarare att det är lättare att genom köp av en mindre volym i hög grad påverka prisbildningen av aktien.

Sammanfattningsvis har AA transaktion gett en signal till marknaden som har varit eller åtminstone har kunnat förväntas vara falsk eller vilseledande.

Eftersom AA har begått en överträdelse mot förbudet mot marknadsmanipulation ska han betala en sanktionsavgift. AA har genomfört transaktionen i syfte att underlätta egen försäljning av aktier. Överträdelsen kan därför inte anses vara ringa eller ursäktlig. Det är i vart fall inte en bagatellartad överträdelse och kurspåverkan har varit betydande. Det finns inte heller särskilda skäl att avstå från en sanktionsavgift.

Av de åberopade depåutdragen och AA egna uppgifter framgår att han under fem år bedrivit en omfattande aktiehandel. Han har vidare vidgått bl.a. att han tagit del av vissa informationsmeddelanden om marknadsmissbruk från Avanza Bank AB. Genom avtalet med Avanza Bank AB är han bunden att känna till reglerna på marknadsplatsen. Av Nasdaq Stockholms handelsregler, som vid tidpunkten gällde för handel på Aktietorget, framgår att transaktioner utan kommersiellt syfte inte är tillåtet.

AA har därmed varit i vart fall oaktsam när han genomförde transaktionen.

AA transaktion har påverkat prisbildningsprocessen genom kursökningen och genom att hans pris var det högst betalda den dagen. Det framgår av utredningen att han gjorde en vinst när han sålde aktierna. Av AA egna uppgifter framgår att han inte agerat endast oaktsamt, utan det har funnits ett uppsåt att ge marknaden en falsk eller vilseledande signal i syfte för egen vinning. Det framgår vidare att AA tidigare fått en varning för ett liknande beteende av Avanza Bank AB.

Det har inte framkommit några försvårande eller förmildrande omständigheter vid bestämmandet av sanktionsavgiften. Mot bakgrund av praxis och vad AA anfört om sin ekonomi har Finansinspektionen justerat det yrkade avgiftsbeloppet i förhållande till det utfärdade sanktionsföreläggandet.

Finansinspektionen har utfärdat 50 sanktionsförelägganden som gäller handel med små volymer, varav 28 har godkänts. Sanktionsavgifterna som har godkänts har varierat mellan 40 000 kr och 140 000 kr. I de ärenden som hamnat i det lägre intervallet har

Finansinspektionen beaktat olika förmildrande omständigheter, som svag ekonomi. Stockholms tingsrätt har i tre domar under 2018 fastställt sanktionsavgifter om 40 000 kr, 70 000 kr respektive 80 000 kr.

AA

AA har utvecklat talan och i huvudsak anfört följande.

Mot bakgrund av hans ekonomiska situation har han ingen möjlighet att betala 70 000 kr. Han har idag ingen egentlig inkomst och får heller inga bidrag.

Innan den s.k. överträdelsen hade han inte fått någon information om sanktionerna. Reglerna är vidare otydliga eftersom bankerna lockar med låga courtage avseende småhandel. Han läste om marknadsmanipulation i avtalen innan han började med aktiehandel, men det var flera år sedan. Han är medveten om att han gjort fel, men det har inte funnits någon information om konsekvenserna av ett sådant agerande.

Finansinspektionens sanktionsbelopp är för höga. Många har begått grövre överträdelser än vad han har gjort. Han har erbjudit sig att samarbeta med Finansinspektionen och även föreslagit att han ska stängas av från att handla med aktier, men det har inspektionen inte godtagit. Därtill är den aktuella aktien extremt volatil.

Han har gjort långt över 3 000 affärer på börsen under en femårsperiod och två av dessa har råkat bli köp av enstaka aktier. Han visste vidare inte om att det var så pass allvarligt. Han har dessutom inte gjort några ytterligare överträdelser sedan den 11 september 2017.

UTREDNINGEN

Finansinspektionen har som bevisning åberopat avsluts- och orderlistor, depåutdrag, avslutslista från Aktietorget för handel med Videobur Sthlm Int AB den 11 september 2017, en artikel från Dagens industri från den 17 november 2017, depåavtal samt avtal om deltagande i handel på Aktietorget och Nasdaq Stockholms handelsregister.

HANDLÄGGNINGEN

Tingsrätten har, med stöd av 45 kap. 10 a § första stycket tredje punkten rättegångsbalken, avgjort målet utan huvudförhandling. AA har delgetts information om sin rätt att begära huvudförhandling och getts tillfälle att slutföra sin talan. AA har inte påkallat huvudförhandling.

DOMSKÄL

Har AA gjort sig skyldig till överträdelse av MAR?

Av artiklarna 12.1 a och 15 i MAR framgår att utförandet av en transaktion som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument utgör marknadsmanipulation och att det är otillåtet. Det räcker således att transaktionen, då den genomfördes, kunde förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris. Till skillnad från den straffrättsliga regleringen uppställs inte något krav på uppsåt. I artikel 12.1 i MAR finns ett undantag från förbudet mot marknadsmanipulation, nämligen om personen kan visa att transaktionen har utförts av legitima skäl och i enlighet med godtagen marknadspraxis. Finansinspektionen har dock inte etablerat någon godtagen marknadspraxis enligt den aktuella artikeln. Det undantaget är därmed inte tillämpligt i det nu aktuella fallet.

En viktig signal till marknaden är det senast betalda priset på en aktie. Av AA egna uppgifter och utredningen i övrigt framgår att han den 11 september

2017 har genomfört ett köp av 10 001 aktier av typen Videobur Sthlm Int AB. 10 000 av aktierna köptes till priset 0,80 kr per aktie, medan en aktie köptes till priset 0,935 kr. Därigenom har köpet höjt det senast betalda priset på aktien med 16,87 procent. Av utredningen framgår vidare att AA, redan innan transaktionen, innehade 1 045 aktier av den aktuella typen. Det framgår dessutom att AA senare den 11 september 2017 sålde av hela sitt innehav i det aktuella bolaget till ett pris mellan 0,845 och 0,90 kr per aktie, samt att han gjorde en viss vinst. Handelsmönstret som kan utläsas talar närmast för att hans syfte med transaktionen var höja värdet på aktien för att därefter kunna sälja sitt innehav till ett högre pris än som annars hade varit möjligt.

AA har uppgett att han tagit del av de allmänna bestämmelser som gällde för aktiehandeln från Avanza Bank AB. Av bestämmelserna framgår att marknadsmanipulation inte är tillåtet. Genom avtalet med Avanza Bank AB är AA bunden att känna till och följa handelsplatsens regler. Av utredningen framgår även att AA redan tidigare varnats av Avanza Bank AB för ett liknande agerande. AA får därmed åtminstone anses ha varit oaktsam inför det faktum att transaktionerna var otillåtna. Han har därför överträtt förbudet mot marknadsmanipulation i MAR.

Ska AA betala en sanktionsavgift?

Eftersom AA n har genomfört en transaktion i strid mot förbudet mot marknadsmanipulation ska Finansinspektionen ingripa mot honom, enligt 5 kap. 1 § lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (kompletteringslagen). Finansinspektionen har gjort gällande att ingripandet bör ske genom att AA åläggs att betala en sanktionsavgift.

I denna del konstaterar tingsrätten följande. AA har genomfört ett köp med en aktie i syfte att höja värdet på det egna innehavet av aktier i bolaget. Han ska därför betala en sanktionsavgift om inte överträdelsen kan anses vara ringa, ursäktlig eller om

det finns särskilda skäl. En ringa överträdelse är, enligt förarbetena till kompletteringslagen, en överträdelse som framstår som bagatellartad. En överträdelse kan vidare vara ursäktlig exempelvis om det är uppenbart att den begåtts av förbiseende. Vad AA

har anfört innebär inte att överträdelsen kan betraktas som ursäktlig. Med hänsyn till att transaktionen medfört en inte obetydlig kursökning kan överträdelsen inte heller betraktas som ringa. Det har inte framkommit någonting som medför att det föreligger särskilda skäl mot att AA ska betala en sanktionsavgift.

Sammantaget ska AA därmed betala en sanktionsavgift.

Hur ska sanktionsavgiften bestämmas?

Hur en sanktionsavgift ska bestämmas framgår av 5 kap. 6 § kompletteringslagen.

Sanktionsavgiften ska vara proportionerlig i förhållande till överträdelsen. Vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Sådan hänsyn ska även tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, de skador som uppstått och graden av ansvar. Därutöver ska försvårande och förmildrande omständigheter beaktas samt den berörda personens finansiella ställning och den vinst som har erhållits. (Se prop. 2016/17:22 s. 217 ff.)

Finansinspektionen har begärt att sanktionsavgiften ska fastställas till 70 000 kr.

Finansinspektionen har uppgett att man vid bestämmandet av avgiften har beaktat bl.a. vad AA har anfört om sin ekonomi.

Tingsrätten gör i denna del följande överväganden. AA har genomfört ett köp av en aktie som har höjt det pris som senast betalats för aktien med 16,87 procent. Detta pris var det högsta pris som betalades för aktien, men utan att det fanns någon egentlig efterfrågan som motsvarade priset. Huruvida den aktuella aktien är volatil eller ej har under sådana omständigheter ingen betydelse. Transaktion har medfört en konkret påverkan på marknaden, som inte varit ringa. Som konstaterats ovan framgår det av utredningen att AA redan innan transaktionen innehade aktier av den aktuella typen. Genom transaktionen den 11 september 2017 förvärvade han en inte

obetydlig ytterligare mängd aktier i bolaget. Han hade därmed ett intresse av att höja kursen på aktien. Då han samma dag som transaktionen genomfördes sålde av hela detta innehav gjorde han även en viss vinst. Av utredningen framgår därutöver att

AA tidigare har fått en varning avseende ett liknande agerande som det nu aktuella.

Den potentiella vinsten av agerandet har visserligen varit förhållandevis liten och överträdelsen har dessutom pågått endast under en kortare tid. Som tingsrätten konstaterat ovan har transaktionen emellertid skett i vinstsyfte och har föranlett en inte obetydlig påverkan på marknaden. Sammantaget framstår, enligt tingsrättens mening, den begärda sanktionsavgiften som proportionerlig i förhållande till den aktuella överträdelsen.

AA har anfört att han inte kan betala en sanktionsavgift om 70 000 kr. Någon närmare utredning om hans finansiella ställning har emellertid inte getts in i målet. Vad AA har anfört om sin ekonomiska ställning kan därför inte medföra någon nedsättning av sanktionsavgiften.

Efter en sammanvägd bedömning anser tingsrätten att AA ska betala den sanktionsavgift som Finansinspektionen har begärt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 1](#) (TR-01)

Ett överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska ha kommit in till tingsrätten senast den 19 mars 2019. Prövningstillstånd krävs.

Ulrika Carlehäll

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd.

Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.